

ÂDÂB VE ERKÂNINA UYULARAK GUSLETMEK (6)

(...dünden devam)

Ebû Dâvûd, şöyle diyor: " *Alî ibn Ebî Tâlib, İbn Mes'ûd, Berâ' ibn 'Âzib, Enes ibn Mâlik, Ebû Ümâme, Sehl ibn Sa'd ve 'Amr ibn Hureys* çorapları üzerine meshetmişlerdir."

(
Mürûcu'z-Zeheb: 1/64)

Bu delîller karşısında çorap üzerine de meshedilebileceği anlaşılır. İbn Kudâme şöyle diyor: "Sarık üzerine meshetmek câizdir. Hz. Ebubekir, sarık üzerine meshettiği gibi Hz. Ömer, Ebû Ümâme, Sa'îd ibn Mâlik, Ebû'd-Derdâ, Ömer ibn 'Abdi'l-'Azîz, Hasan Basrî, Mekhûl, Evzâ'î, Ebû Sevr, İbnu'l-Munzir sarık üzerine meshedile-bile-ceğini söylemişlerdir. 'Urve, Neha'î, Şa'bî, Kasım, Mâlik, Şâfi'î ve re'y taraftarları (Ebû Hanîfe ve ashâbı) sarık üzerine meshedilemeyeceğini söylemişlerdir. Çünkü yüce Allah: "*Başlarınızı meshediniz*" buyurmuştur. Sarığı çıkarmak güç olmadığı için sarık üzerine meshetmek câiz değildir.

"Fakat Muğîre ibn Şu'be'nin şöyle dediği rivâyet edilir: 'Allah'ın Elçisi (s.a.v.) abdest aldı, mestleri (çorapları) ve sarığı üzerine meshetti'. Tirmizî bu hadîsin sahîh olduğunu söylemiştir. Müslim'de de Peygamber(s.a.v.)'in, mestleri ve başörtüsü üzerine meshettiği rivâyet edilmektedir (Fusus ve Abdullâh Bosnavî'nin Tercemesi: 2/423-427).

İbn Kudâme'nin bu sözlerinden, başa sarılan sarık üzerine de meshin câiz olduğu anlaşılır. Özellikle kadınların, erkeklerin bulunduğu umumî yerlerde başörtülerini ve çoraplarını çıkarmalarına gerek yoktur. Onlar, başörtüleri ve çorapları üzerine meshedebilirler. Sarığa veya sarık gibi başa takılan bir şeye meshedenin, bunları çıkarınca abdesti bozulur. Gusûlde ise bunlar üzerine meshetmek câiz olmaz, bunları çıkarmak şarttır. Çünkü gusûlde bütün bedeni yıka mak farzdır.

“Eğer cünüp iseniz, tam temizlenin. Hasta yahut yolcu iseniz yahut biriniz tuvaletten gelmişse,..” Yani hasta veya seferde iken cünüp olursanız yahut tuvaletten çıktığınız, ya da kadınlarla cinsel ilişkide bulunduğunuz zaman su bulamazsanız teyem-müm ediniz.

“*Biriniz tuvaletten gelmişse*” söylemi, tuvalete çıkmaktan kinâyedir. Tuvalete çıkmak abdesti bozar. Bilginlerin çoğu, iki yoldan gerek mu’tâd, gerek nadir olarak çıkan şeyleri de kazâ-i hâcet (tualete çıkma) hükmünde (abdesti bozar) kabul etmişler-dir. Hadîsler de bunu ifâde ediyor.

Şâfi‘î’ye göre ya su ile veya taşlarla istincâ (tahâretlenme) vacibdir. Ebû Ha nife’ye göre vâcib değildir. Çünkü “*Biriniz tuvaletten gelmişse, yahut kadınlara dokunmuş da su bulamamışsanız, temiz toprağa teyemmüm ediniz.*” Cüm lesi, tuva letten gelme sırasında ya abdest almayı veya teyemmüm etmeyi vacib kılmış, fakat abdest bozma uzvunu yıkamayı vâcib kılmamıştır. Bu da istincânın vâcib olmadığı gını gösterir.

(devamı yarın..)